

Ordre ende reglement op de koorn-molenaers binnen de stadt Goude

<https://hdl.handle.net/1874/9068>

19

ORDRE ende REGLEMENT, Op de Koorn-Molenaers, binnen de Stadt GOUDE.

TOT GOUDA,
Gedrukt by Kornelis Dyvoort, Stadts Drucker,
in 't vergulde ABC. 1664.

ORDRE
ENDE
REGLEMENT
Op de Koorn-Molenaers.

Man E. Heeren den

Schout ende Gerechte der Stadt Goude/
voorgekomen ende bekent gemaecte zynnde
verschepden klachten van de Backers / Dat het Graen
't welck sp ter Molen sependen by eenige Molenaers
niet behoorlijck en werdt gemaelen / nocte t' hups ge-
bracht / ende dat soo wel het backgoet als het buylgoet/
gedijdende niet alleen tot groote schade van de Bac-
kers / ten insichte het den selven niet mogelijck is upp-
quaet-gemalen Graen haer verschot en uppgeleyde gele-
te maecken / maer oock tot nadeel van de goede Burge-
ren en Inwoonderen deser Stadt / dooz dien het Broot
van quaet Meel gebacken nieuwers nae soo deught-
saem noch substantieus is / als van wel ende goet-gema-
len Meel : SOO IS 'T, dat de selve Heeren van den
Gerechte / naer dat sp dooz eenige Gecommitteerden
upp den haren / de voorzæcken hebben doen onder-
tasten / ende oock daer op doen hooren de Molenaers /
ende eenige andere die haer op 't stuck van Malen ende
Backen zijn verstaende / ende gedient zyn geworden

O R D R E op de

van een omstandigh rapport ende consideratien van
de voorsz Gecommitteerden; noodigh ende dienstigh
hebben geoordneelt omme aen d' een zyde de Molenaers
tot haren schuldigen debvoiz ende plicht te houden / om
de goede lipden naer behooren te dienen / ende aen de
andere zyde oock voor te komen die klachten ende ja-
lousie die by de Backers (bupten oorsaect) mochten
komen te geschieden ; Hebben by provisie geresolueert
ende verstaen / dat alle Backers gehouden sullen zijn in
hare hupsen te hebben een goede jypte Balance met ge-
ijckte Gewichten / omme daer mede het Koozn't gene sp
ter Molen doen / de Molenaers ofte hare knechts toe
te weegen / ende soo wanneer 't Meel van 't voorsz
Koozn gemaelen zynde wederom van de Molen t'hups
ghebracht werdt / 't selve wederom te weegen / omme
te sien of de Backers haer goet op gelijcke gewicht we-
derom t'hups krijsen gelijck sp dat upgedaen hebben:
sonder 't selve Meel directelijck of indirectelijck door
haer epgenselfs / knechts / ofte iemandt vanden heu-
ren / vermindert / verandert / vermenght / by ofte afge-
daen / ofte doen doen te hebben / in eeniger manieren.
Behoudelick dat de Molenaer s een pont stuf - meel sul-
len mogen rekenen sonder meer / op pder sack van twee
schepel. Hebben tot dien epnde / omme alle vordere in-
convenienten voor te komen / gestelt ende gecommitteert
personen/aen de welcke de voorsz klachten sullen moeten
werden gedaen / dewelcke de klachten ontfangen / ende
daer op gehoocht hebbende den beklaeghden Molenaer /
voor eerst trachten sullen bepde de partijen daer over in't
min-

minnelijck te vereenigen ; ende sulcks niet kommende te wege brengen / ende echter evenwel aan de zijde van den Molenaer bevindende eenige nalatigheyt of ver-
suppijn in 't Maelen begaen / daer dooz sp oordeelen dat den Backer is beschadight / sullen sp vermoendaer over tot laste van den Molenaer / te decernereren ende upt te spreken eene geldt-boete / gepropotioneert na de schade van den Backer ; welcke gedecerneerde geldt-
boete den voorznoemden Molenaer oock sal gehouden wesen datelijck op te leggen ende te betalen / sonder van de upptspaeck van de voorz Commissarisen te mogen provoceren / behoudelijck dat de voorz geldt-boete niet en sal mogen excederen een somme van vijs gulden / van xl. grooten 't stuck : des en sal geen Backer vermoegen van sijnen Molenaer / daer hy sijn goet laet maelen / te gaen / voor ende al-eer het hy de gemelte Heeren Commissarisen foodanigh sal zijn verstaen : ende sullen de Commissarisen van haer upptspaeck / ende de boeten hy haer tegens den Molenaer gedecerneert / gehouden zijn aen den Backer te verleenen schriftelijcke acte / met welcke acte den Backer sal vermoegen te gaen tot den Collecteur ofte Pachter van deser Stede Excijns op 't Gemael / ende van de selfde de voorznoemde boeten upt het Mael-loon van den Molenaer te ontfangen : Ende wert den voorznoemden Pachter ofte Collecteur hy desen gelast / de voorznoemde betalinghe daer upt te doen / niet tegenstaende 't selfde Mael-loon aen andere personen hy den Molenaer mochte zijn geaffigneert. Doch hy aldien de voorznoemde Commissarisen mocht-

O R D R E op de

ten bevinden / dat den Backer / in't malen van 't Deel
daer over de klachten komt te vallen / tot merckelijcke
ooste meerder of hooger somme als viijf gulden ware be-
schadicht ende geinteresseert / of dat sp. lupden de nala-
tighept of schult van den Molenaer of des selfs knecht
ooste knechten / soodanigh mochten upvinden of oordelen /
dat daer over een swaerder boete of straffe als viijf
gulden soude behoozen te werden gedecerneert / sullen
de voorznoemde Commissarisen de saecke in sulcken ge-
valle moeten bekent maecken ende refereren/aen de Hee-
ren Magistraten / om / naer dat sp den voorznoemden
schuldigen Molenaer in sijne verweeringe sullen heb-
ben gehoozt / daer over als dan soodanige straffe of co-
rectie up te spreken / als de selfde naer de begane schult
van de Beklaeghyden sullen bevinden te behooren.
Ende hebben by desen tot de voorz. beslichtinghe der
questien / over 't Maelen tusschen de Backers en Mo-
lenaers te ontstaen / gecommitteert

Ende sullen de Molenaers / by provisie/tot Mael-loon
genieten van pder sack van twee schepel hie stypvers
twaelf penninghen/sonder dat iemant van de Molenaers
vermogen sullen voor minder loon te maelen als voorz
staet / ten epnde den eenen Molenaer des anders Klan-
cen niet en kome te ontrecken/ op de boete voor de eerste
repse / xxv. gulden / voor de tweede repse viijftigh gul-
den / ende de derde mael met suspentie van haer Merin-
ge

ge ofte Maelen : welcke boeten sullen gaeneen derdepart aen den Officier/een derdepart aen den Armen/ ende 't resterende derdepart voor den Aenbzenger : waer mede nu haer opgerechte Contract sal te niet wesen/ende sullen gehouden zijn met Eede te verklaren/ dat slupden na desen diergelysche Contracten niet meer en sullen maecken ofte doen maecken.

Geresumeert ende gearresteert den 10. Meye 1664.
present d'Heeren Herb. vander Mey Bailliu , Mr.
Gerard Cinq, Mr. Niclaes vander Graef, en Ian W.
van Immerzeel, Burgermeesteren ; Hans Felbier,
Dr. Cornelis de Lange, Coenraet de Wilde , ende
Reynier Crabeth, Schepenen.

J. DE VRYE.

